

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Póstatakarékpénztári csekk száma: 34.141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Gróf Klebelsberg Kunó

Írta: Széchenyi Károly gróf

Klebelsberg Kunó elment. Ek- ment, közülünk az az ember, aki soha meg nem szűnő szorgalmával és önfeláldozással, égő hazaszere- tettel szolgálta egész életén át ha- záját és a közügyeket.

A kérelhetetlen végzet elszakí- totta őt tőlünk, de emlékét soha semmi sem homályosíthatja el.

Akik ismerték és volt alkalmuk vele együtt dolgozni, azok, akik egyszer betekinthettek végtelen jó- indulattal telt egyéniségébe, azok szívében emlékezete életük végéig fennmarad.

A magyar történelem lapjaira arany betűkkel van bevésve az ő neve. A világháborút követő tizen- két évben elvitathatatlanul ő adta a legtöbbet a nemzetnek, mert al- kotásai nemcsak maradandó kon- struktív jellegűek, de felbecsülhe- tetlenül emelik az egész ország ér- tékét és így a társadalom minden rétegére áldásos kihatásúak. Ő maga elmúlhatott, de alkotásai örökéletűek.

Élete telve volt sikerekkel, de a nagy emberek tragikumától nem volt mentes. Sok éles, egyénileg lámadó, rosszindulatú és elfogult bíráló- ban volt része, ami jogosan ros- szul eshetett annak az embernek, akinek egyetlen életcélja hazájá- nak jobb jövője volt. A halál el- simítja az ellentéteket. Nincsenek már ellenségek és nincsenek hará- tok, csak olyanok, akik most még különböző érzelmekkel gondolnak vissza arra a testvérükre, ki előttük távozott el az élők sorából. A vi- lág nagy embereinek élettörténeté- ben tragikus konzekvenciával meg- ismétlődő jelenség az, hogy csak az utókor képes felfogni valódi ér- téküket.

Csak most fogjuk megérezni iga- zán, hogy kit vesztettünk el való- jában. Nehezen mérhető meg az úr, melyet hátra hagyott.

Mindenekelőtt puritán és becsü- letes volt! Legádázabb ellenségei sem tudták soha, minden igyeke- zetükkel sem félve őrzött becsü- lét lerontani. Példaképe lehet min- den jó hazafinak és a fiatalabb nemzedéknek. A régi iskolából való volt, ki bár átérezte a kor haladó szellemét és sok szempontból ma- gáévá tette azt, de megtartotta és összpontosította magában az elmúlt generációknak ama sajátosságait, melyek előtt mindnyájunknak fe- jet kell hajtaniuk. Széchenyi Ist- ván és Tisza voltak politikai élet- tének mintaképei és úgy hiszem, csak kevesen tudtak annyira bele- mélyedni Széchenyi elgondolásaiba és megérteni koncepcióit, mint azt Klebelsberg tette, amint hogy ő

volt Történetének legalaposabb is- merője is. Klebelsberg átérezte a legnagyobb magyar elgondolásai- nak mérhetetlen jelentőségét és azok nagyrészt meg is valósította.

Országunkra nézve felbecsülhe- tetlen értékű életének utolsó évé- ben megalapítója és vezére lett egy mozgalomnak, amely az Alföld pro- blémáinak sikeres megoldását volt hivatva szolgálni és mely célért Széchenyi is oly sokat harcolt. Klebelsberg Kunó elgondolása alap- ján jött létre e szervezet. Fárad- hatatlan szorgalmával és hatalmas szervezői erejével ő indította meg e mozgalmat a sikert magában rejtő úton, azon cél felé, mely cél, megvalósulása után, örökéletű mű- veinek bekoronázása lett volna.

Igen, most már talán ráeszmél- nek milderre azok is, akik nem akarták, vagy nem tudták felis- merni egyéniségének rendkívüli ér- tékét, akik szívesebben ejtették ke- gyetlen és gyarló kritikát egyéni bosszúból és irigységből azért, mert felületes impresszióik szülte elfo-

gult véleményüket fontosabbnak tartották, mint a nagy kérdések komoly megfontolását.

Az isteni végzés ellen fellázadni nem lehet és nem szabad. Ő, ki órákat töltött tőprengve mélységes aggodalomban hazája sorsa fölött, most már az élet visszontagságait maga mögött hagyva pihen örök nyugalomban.

A jövőbe látni nem lehet, de a szebb jövőben bízunk és hinnünk kell. Vajjon milyen lesz az út, mely odáig elvezet? A jövő útjai kifür- késztetetlenek. Talán megkímélte őt a jó Isten attól, hogy szorgalom- mal, fáradhatatlan, önfeláldozó munkássággal telt életének alkonya szomorúsággal és szenvedésekkel telt legyen.

Klebelsberg Kunó meghalt, de szelleme örökké köztünk marad és még emlékeiben is szuggesztív erővel támogatja azokat, akik a haza és a köz érdekében akarnak dolgozni.

Legyen áldott mindenkor em- lékezete.

Pénteken kerül nyilvánosságra a száz pontból álló nemzeti munkaterv

Megfeszített erővel dolgoznak a miniszteriumok a Gömbös féle száz pont részleteinek elkészité- sén. Valószínűleg pénteken kerül nyilvánosságra a hatalmas munka-

terv, amely sürgősen akar intéz- kedni a közigazgatás egyszerűsi- téséről, a telepítésről, a nyugdíjak egységesítéséről, a választójog reformjáról, stb.

A földbérlők is kedvezményes elbánást kérnek

A Magyar Földbérlők Szövetsége rendkívüli közgyűlést tartott, ame- lyeen a bérlőtársadalom bajait vi- tatták meg. Elhatározták, hogy ké- rést intéznek a kormányhoz, hogy

mindazokat az intézkedéseket, ame- lyeket a kormány a gazdatársada- lom javára tervez, hasonló mérték- ben terjesszék ki a bérlőkre is.

Utcai harcok Bécsben

Bécs XI. kerületében tegnap sú- lyos összeütközések voltak a szo- cialdemokraták és a nemzeti szo-

ciálisták közt. Revolveres harc kez- dődött, amelynek során négyen meghaltak, sokan megsebesültek.

Háborút jósol az angol sajtó Jugoszlávia közelgő összeomlásából

London, okt. 17.

A «Morning Post» fiumei érte- sülés alapján jelenti, hogy jugo- szláv hadihajók és gépfegyveres motorosok a legszigorúbb bloká- d alatt tartják a horvát és dalmát partokat. A forgalom teljesen meg- bénult, a tengerpart teljesen el van szigetelve. A horvátok felháboro- dása rohamosan nő. A szerbek nem bíznak többé a Horvátországban

lévő katonaságban, ezért máshon- tan hoztak oda erős csapatokat, csendőrséget és komitácákat, akik Macedóniában már megmutatták, hogy mit tudnak. A szerbek azon- ban még így sem boldogulnak Hor- vátországban, ahol hatalmas pa- rasztömegek lázadtak fel Belgrád ellen. A győzelem, amelyet a szer- bek a zendülők felett esetleg elér- nének, csak látszólagos lenne, mely

egyáltalában nem biztosítaná Ju- goszlávia fennmaradását. Jugoszlá- via összeomlása pedig intervenci- óra csábítaná a szomszéd álla- mokat és ez új háborút okoz.

A MÖG.

Írta: Pancratz József
a felső kereskedelmi iskola igazgatója

VI.

Minden nemzet megélhetésének ősi forrása a föld és minden állam teste, amelyel életre-halálra, el- választathatatlanul össze van kötve, az ország területe. Ebből szívja az állam az életnedvét s így a terü- lettel történő minden kedvezőtlen változást, a területnek minden fo- gyatékoságát a legérzékenyebben megszenvedti az állam. Semmi sem fáj nekünk, magyaroknak jobban, egyik bajt sem sínyli a magyar ál- lam keservebben, mint azt, hogy elvesztette területének nagy részét; semmi sem csökkenti megmaradt erejét inkább, mint a földdel kap- csolatos bajai: a termékeny terü- letek nagysága, a termékeny terü- leteken folyó termelés visszamarra- dottsága és egyoldaltsága, a ter- melés szervezetlensége s a föld cél- szerűtlen és igazságtalan megosz- lása.

Amikor lemészárolták a magyar állam testének több mint kéthar- madát s ezzel elrabolták erünk leg- nagyobb részét, amikor elszakí- tották tőlünk véreinket a halot- takkal és születendőkkel együtt s a kétségbeesettek a magyar állam hajójába menekültek, — azt vár- tuk volna, hogy a viszonylag meg- szaporodott agyakkal és kezekkel rendelkező csonka ország állam- művészeite visszaszerzi az elszakí- tott területekkel elveszített erőt a csonka ország határain belül az- zai, hogy terméketlen területeinket termékennyé változtatja, hogy egész mezőgazdasági termelési rendünket korszerűbbé és verseny- képesebbé teszi, azt megszervezi és gazdasági függetlenségünk érdeké- ben átcsoportosítja, löbboldalúvá teszi. Vártuk volna, hogy fásítás, öntözés és csatornázás által a ter- mézet kénye-kedvétől függetleníti a területeket s így a rizikót csök- kentí. Gyógyulásunk törvényes meg- követelte volna, hogy gazdasági po- litikánk a megmaradt természeti kincseket kiaknázza, közlekedési vonalainkat, erővezetéseinket kié- pítse és legfőképpen, hogy föld- nélküli magyarjainkat egy okos földreform útján céltudatos telepí- tési akcióval földhöz juttassa, meg- tépázott nemzetünk alapjait meg- erősítse.

Nem mondjuk, hogy ebben az irányban nem történtek intézkedé- sek, de igenis állítjuk, hogy a mun-

ka oroszánrésze még hátra van. Ennek az országépítő és nemzet-erősítő munkának az elvégzésére hivatott a nemzeti munkaszolgálat!

A talajjavításra igen alkalmas mintegy 10.000.000 szikes és szik-sós, futóhomokos, lápos, avagy túlszárász terület — mindmennyi nyitott seb az ország testén — még mindig várja a gyógyítást, várja, hogy javítsuk, vagy megkössük, le-csapoljuk vagy öntözzük — s ha a termelésre alkalmassá váltak, szorgalmas és hozzáértő új kisgazdák továbbműveljék őket.

A Duna—Tisza-csatorna és vele kapcsolatosan a Nagyalföld csatornázása, hazánk e régóta és sokat vitatott, de még mindig megoldatlan, égető problémája, a pénzügyi helyzet miatt belátható időn belül csakis a nemzeti munkaszolgálat által oldható meg.

Az Alföld nagyszabású fásítása, erdőgazdaságunk fejlesztése a Munkaosztagra vár. Alföldünk legnagyobb fogyatékoságát, de az egész országnak is nagy hiányát: a jó úthálózatot, vajjon kik által és miből fogjuk előteremteni, ha a nemzet munkásai nem építik meg?

Elvesztettük bányáink legnagyobb részét. Szemünk ugyan maradt még, de mivel a tudomány és a technika a szén (és különösen a barnaszén!) számára a jövőben a fűtésnél és világításnál fontosabb szerepet jelöl ki. — vajjon nem volna-e helyes, ha nemzetgazdaságunk jövője érdekében takarékoskodnánk vele s helyébe új energiaforrásokat fahasztanánk a földünk méhében rejlő gázból és forróvízből, valamint folyóink vízierejéből? Itt volna ismét egy fontos munkaterület a Munkaosztag számára. Vannak azután a gyenge rentabilitás miatt felhagyott bányáink, kiaknázatlan természeti kincseink. Ezeknek a gazdasági élethez az utat meg kell nyitni, amazokat pedig új életre kell kelteni! Árvizek, tűzkatasztrófák, viharok pusztításait eltüntetni és az elveszett értékeket visszapótolni. — mit volna erre alkalmasabb és hivatottabb, mint a nemzeti munkaszolgálat?

Lenne tehát bőven munka tavaszszal, nyáron, ősszel, de volna télre is: alagutak és — ami még égetőbb — gáztámadások elleni mevedékhelyek építése. Szomszédaink mind előre védekeznek az előjövő háború eme réme ellen. Csak a magyar pusztuljon gáztámadások gyilkaitól nyomorultul!

De mindenekelőtt nemzeti jövőnk követelte nagy tartozásunkat, egy becsületes földreform megalkotását és általa 100.000 új egzisztencia megteremtését csak a Munkaosztag segítségével róhatjuk le. A Munkaosztag feladata volna e nagy telepítési akcióval kapcsolatos száz meg száz új község lakóházainak és gazdasági épületeinek felépítése. Ez a főlötte nagyarányú telepítés egyszerűsített a legbiztosabb út arra is, hogy az állam magának új, jó adófizetőket, a nemzeti piacnak pedig új fogyasztókat teremtsen.

Nagy tévedés, gazdasági viszonyaink javulását csupán a kedvező kereskedelmi szerződések megkötésétől; vagy még inkább a vámfalak összeomlásától várni. Először: ma már nincs olyan kedvező kereskedelmi szerződés, amely csak az egyik ország érdekeit tartaná szem előtt, hiszen a mai szerződések az adók, hogy adják elvén köttetnek meg. Másodszor: ha

máról-holnapra le is dűlnének a vámfalak, termelésünk visszamaradottsága és kiépíttelensége miatt még inkább a fejlettebb nemzetek rabszolgáivá válnánk. A mai helyzetet tehát: minden nemzet önállóságra való törekvését, elzárkózását, s ennél fogva a kivitelű lehetőségek

fokozódó megnehezülését megindíthatatlan ténynek kell vennünk, amivel szemben egyedül csak a belső piac szervezésével, megerősítésével: egy erőteljes és céltudatos belső kolonizációval tudunk és kötelességünk védekezni! (Végeköv.)

Segíteni akar a kisiparosságon a kereskedelemügyi miniszter

Budapest, okt. 17.

Az Országos Kézműves Testület vasárnap tartotta rendes évi tisztújító közgyűlését, amelyet Hadik János gróf nyitott meg. Bejelentette, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök távollmaradását megleghangú levélben mentette ki. Kifejtette, hogy a kisiparosság megsegítése terén átható, egységes, komoly és szerves programra és ennek

céltudatos keresztülvitelére van szükség, mert az iparosság nagyon súlyos válságban van. Utána Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter szólalt fel. Elmondta, hogy ismeri a kisiparosság bajait, mert nagyon sokat érintkezett velük. Lehetetlen, hogy tiszta szívvel és eréllyel ne tegyen meg mindent érdekükben.

Mindenütt sikeresen küzd a munkahadsereg a munkanélküliség ellen

Bornagy városka 700 munkanélkülijét egy Mac Donald nevű skótbavándorló közjótéti hadseregbe szervezte. Az alakulat minden munkát készpénzítés nélkül, természetbeni ellenszolgálat

atásokért vállal és a kapott cikkeket a munkatársakérmények arányában osztja szét tagjai között. A vállalat már annóra fejlődött, hogy bejegyezték, és hat igazgató vezetése alatt dolgozik.

Külföldi gazdasági delegátusok tanácskozása Budapesten

A Pénzügyi Kurir jelenti: Nagyszabású nemzetközi konferencia színhelye lesz október 20-án Budapesten a Nemzeti Bank főtanács-terme. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara ugyanis Budapestre hívott harmincöt külföldi delegátust, hogy itt tárgyalják a középeurópai gazdasági kérdés egész komplexumát és ezzel átmenetel biztosítson Stresa és a rövidesen összeülő világgazdasági konferencia között.

Magyar szempontból az ad jelentőséget a budapesti konferenciának, hogy a világ harmincöt elismert nevű gazdasági szakembere ezt az

alkalmat használja fel arra, hogy közvetlen lapasztaiatot szerezzen a magyar viszonyokról.

Az ideérkező delegátusok: Frowein német nagyiparos, a Nemzetközi Kamara ezévi elnöke, dr. Weigelt, a Deutsche Bank igazgatója, Peyerimhoff, a francia szénbányák egyesületének elnöke, P. W. Schuster angol bankár, Nicolay márkai, a francia mezőgazdasági egyesület elnöke, Olivetti, az olasz gyáriparosok szövetségének főtitkára, Hamam (Németország), Riedl (Ausztria), Dvoracek (Csehszlovákia) és Manolescu (Románia), volt miniszterek.

A Körösvidék állandó fotó-amatőr kiállításának multheti versenyeredményei

A „Körösvidék” állandó fotó-amatőr fényképképzőiskolájának és versenyének multheti győztese

dr. Ürményi

(Nagybánhegyes), „Halbiológusok” c. felvétel 198 szavazattal.

Eke Mihály MÁV főtiszt (Szeged), nagyszerűen meggyőzt felvételével, az „Aratók”-kal, 179 szavazattal a második helyre került, míg Bankó Pál „Őszi kép”

c. képével, 155 szavazattal a harmadik lett.

Ugyancsak sok szavazatot értett el ifj. Dura Lajos, „Krk. az Adria szigete” c. felvételére (145), Lantos Géza „Csabai főtér” c. képe 101 szavazatot kapott. Markovics Andor „Tarpataki vízesés” c. felvételére 73 és Asztalos Mihály „Szegfü” c. képére 52 szavazatot érkezett.

Baja felfüggesztette a Speyer-kölcson törlesztését

A Pénzügyi Kurir jelenti: Baján történt legutóbb, hogy a városkisgyűlésen elhangzott az a nyilatkozat, hogy a Speyer kölcson törlesztési részleteinek felfüggesztése a mai rendkívüli viszonyok között teljesen indokolt.

A város közgyűlésén Besenyői Miklós, a bajai Takarékpénztár vezérigazgatója is felszólalt és az amortizációs részletek felfüggesztése mellett foglalt állást.

— Miért fizessünk — mondta —, amikor a pénzt a hitelező úgysem kapja kézhez s azt nem tudja nyug-

NAPI JEGYZETEK

Párisból,

a divathóbortok szülővárosából érkezik a hír, hogy most már az autóknek is el kell veszi teniök szerény polgáris külsejüket és az önmagával nem bíró jómód hóbortja szerint kell uniformizálni. A párisi autók őszi ruhadivatja az új előírás szerint: fekete karosszéria vörös pettyekkel, papagályzöld szárnyasajtókkal és kanárisárga sárhanyókkal. Ez a pompás színorgia rendkívül érdekes. Csak az fáj nekünk, hogy itthon, a mi városainkban ezzel egyidejűleg a sáros utakon és sílány, lucskos járdákon a közlekedés legdivatosabb eszköze a rongyos és foltos lábbeli, átázott talppal. Ime, a világgazdasági válság okának egy könnyen fel-fogható megnyilatkozása.

Elmebetegek

szerkesztik London lezújabb sajtótermékét, amelynek címe: „Betegek lapja”. Azt írják erről a különös folyóiratról, hogy szerkesztői, amióta rendszeresen megírják cikkeiket, leszoktak kóros rögeszmékről és állapotukban határozott javulás tapasztalható. Menynyivel hátrább van a magyar sajtó ezen a téren. Itt mindenki újságot ír, akinek az a rögeszméje, hogy arra hivatott. Lapjára nem írja ki, hogy „elmebetegek lapja”, mert az olvasó csak hosszabb rövidesebb idő után valik betegge tőle.

Ausztriában is

megkezdődött a németországi idilli közbiztonsági állapotok lekopirozása. Megy a halandó az utcán és nem tudja, melyik sarkon puffantják fejen. A különböző szocialista arnyalatok annyira mennek a lövöldözésre való készségben, hogy példának okáért a nemzeti szocialisták egyáltalában nem ragaszkodnak ahhoz, hogy csak az utcák jobb oldaláról löhessenek és viszont a baloldaliak is szívesen lönek össze vissza.

Az utcai lövöldözések dandárja persze vasárnapra esik, amikor — ugylátszik — a golyóknak is tömegesebben van kimenőjük.

Jó jelnek látszik, hogy az osztrák kormány a rend helyreállítása érdekében először is a szocialdemokrata köztársági „védő-örseget” osztotta fel.

Egészen természetes ugyanis, hogy ahol fegyveres hadsereget tarthat a szocialdemokrácia, ott a nemzeti szocialisták is fegyveres erőt akarnak biztosítani maguknak.

Rendelet készül

a gazdák megsegítése érdekében

Budapest, okt. 17. (MTI) Apénzügyminisztériumban teljes erővel folynak a tárgyalások a gazdák megsegítése ügyében. Sok részletkérdés vár megoldásra, azonban 10—12 napon belül a kormány közlésezi az ügyre vonatkozó rendelkezéseit.

Áruforgalmi egyezmény jött létre Csehszlovákiával

Budapest, okt. 17. (MTI) Csehszlovákiával áruforgalmi egyezmény jött létre. Koks ellenében lovakat, bútorát és gabonát szállít ki Magyarország kedvezményes vámok mellett. A megállapodás december 31-ig marad érvényben.

SORSJEGYÉT VEGYE MEG FRENKEL BANKHÁZBAN. 20. ÁIG. A

Százezer ember a Katolikus Naggyűlés megnyitásán

Budapestről jelentik: A 23-ik országos katolikus naggyűlés vasárnapján az oltári szentség körmenetét tartották meg, amelyen több mint százezer főnyi tömeg vett részt. A Bazilika harangjainak zugása közben 9 órakor indult el a körmenet egyházi része. Részt vett a körmenetben Serédi hercegprímás, a pápai nuncius, a püspök, az apostoli kormányzó, a királyi hercegek és hercegnők, a kormányzó neje, Inredy pénzügyminiszter, az országgyűlés két házának tagjai, stb.

Megérkezett Romába a magyar üdvözlő küldöttség

Róma, október 17. Tegnap este érkezett meg Romába az a magyar küldöttség, amely Mussolininek kétféle magyar polgár aláírását tartalmazó köteteket adja át, Magyarország nacionalistáinak a fascista Olaszország feje iránt érzett halála jeléül. A delegációt mindenütt lelkes fogadtatásban részesítették a városok lakói. A római pályaudvaron hatalmas tömeg jelenlétében ünnepélyesen fogadták őket. Az üdvözlésekre Pekár Gyula, a delegáció vezetője válaszolt és „Éljen Olaszország, Éljen Mussolini!” szavakkal fejezte be beszédét.

A Tisz olaszországi küldöttségének első útja ezután a Piazza Venezia-ra vezetett, ahol nagy babérkoszorút helyeztek el az ismeretlen katonasíjára. Az olasz hadsereg valamennyi fegyvernemének sorfala között vonult fel a küldöttség a hatalmas szobormű lépcsőzetén. Innen a küldöttség a mezőgazdasági kiállítás megtekintésére indult. Mussolini ma este 7 órakor fogadja a küldöttséget.

Jó mellékkeseret gazdaságokat látogató biztosi ügynökök (vagy mások) számára faiskolai képviselőt. KOLAUCH-faiskola, SZEGED.

Politikai zavargások Németországban

Berlin, október 17. Dorimundban tegnap délelőtt súlyos összecsapás támadt a nemzeti szocialisták és a kommunisták között. Két ember meghalt, tizenketten súlyosan megsebesültek. Délután az összeütközés folytatódott s a rendőrség gumibotját használva oszlatta szét a verekedőket.

TÁNCOLNI
III. Gavendánál tanuljon.
III., Kazinczy-u. 26.

A rádió keddi műsora

9.15: Az 1. honvédegyeszed zenekarának hangversenye. 12.05: Zempléni Müller Józsa cigányzenekara muzsikál. 3.30: A rádió díák-félórája. 4.10: «Az uzsoratorvénnyről». Lindmayer Béla dr. előadása. 5.00: Hangverseny. 6.00: Francia nyelvtanítás. 6.25: Megyeri Gyula jazz-zenekarának hangversenye. 7: «Az újság szíve». Bakos Ákos előadása. 7.25: Az operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. «Tannhäuser». Az I. felvonás után: Hírek. Az előadás után. kb.: 11 órakor: Időjárásjelentés. Majd: Károlyi Árpád cigányzenekara muzsikál.

HIREK

Ezen a héten Lőrinczy és Abonyi (Debreczeni) gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

— **Kormányzói elismerés.** A kormányzó a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Kiss István sarkadi lakosnak, a Vitézi Rend érdekében kifejtett értékes és önzetlen tevékenységeért elismerése tudtul adassék.

— **Az olasz katonai attasé Békésmegyében.** Giovanni Oxilia ezredes, Olaszország katonai attaséja szombaton este feleségével együtt vendégségbe érkezett gróf Wenckheim Lajoshoz Vésztő-Kertmegpusztára. Alföldi útkörmű első állomása, — a vidék képe — kellemes impressziókat keltett az előkelő idegenekben, akik pár napos tartózkodás után visszatérnek Budapestre.

— **Felhívás.** A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület felhívja mindazokat, akik a gyümölcsfaápolási tanfolyamon részt kívánják venni, hogy ebbeli szándékukat az egyesület elnökénél, Városháza 39. sz. szobában haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek.

— **Repülőmodell készítőik a Körösvidék szerkesztőségében.** Szombaton délután tartották első összejövetelüket a Körösvidék szerkesztőségében a repülőgépmodell-készítők, akik között szép számmal vannak diákok és iparostanoncok is. Nattán István gépészmérnök, a tanfolyam rovatvezetője végtelen kedvességgel és nagy türelemmel magyarázta hallgatóinak a modell-készítés titkait. A késő esti órákig tartott az összejövetel, amelynek közvetlenségét és tartalmasságát kiválóan biztosították Nattán «mérnök bácsi» szeretetteljes útbaigazításai. Örömmel állapítjuk meg az első összejövetel nagy sikerét és azt, hogy Békéscsaba társadalma értékes, munkás imago nyert az agilis és sokoldalú Nattán mérnök személyében.

* **Proff Feldus grafologus** még Csabán tartózkodik. Megmondja jellemét, jelenjét, múltját és jövőjét 1.50 P-ért. Egész nap fogad Zsilinszky-utca 28. szám alatt.

Rossz jel!

Két férj beszélget.
— Fogadd részvétem, kedves barátom.

— De miért?
— A feleségem új kalapot vett és holnap meglátogatja a Te feleségedet.

— **Magyar burgonya kivétel Görögországba.** Az export-import ügyeket intéző tárcaközi bizottság legutóbbi ülésén 700 vagon burgonyának Görögországba való szállítására adott engedélyt, aminek ellenében görög dohányt fogunk behozni. (P. K.)

* **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bétmüködésük rendben legyen, ez pedig a természetes «**Ferenc József**» keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Angol hosszújárati kölesönt ajánlanak Debrecennek.** Debrecenből jelentik: A Nordic Union Limited nevű angol pénzügyi csoport 1.400.000 font, tehát körülbelül 28 millió pengő hosszújárati törlesztéses kölesönt ajánlott fel a városnak. A város pénzügyi bizottsága már tárgyalta az ügyet, most pénzügyi szakértők vizsgálták felül a kölesönt ajánlatát és bizalmatlanul fogadták. Az utóbbi időben ugyanis harmadrendű londoni bankárok ügynökei elárasztják Közép-Európát és a Balkánt kedvezőnek látszó hosszújárati kölesöntajánlatokkal, melyekben szerényen meghúzódnak egy pár száz font előlege vonatkozó kérdés is.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE, HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS OLCÓ HÁSHAJTÓ

* **Súlyos tüdőbajban,** vagy bármilyen tuberkulózis megbetegedésben szenvedők közöljük címüket m. Diczy Jánossal Gyoma (Bajából) fölkéletesen kigyógyulhat.

— **Varsányi Irén meghalt.** Varsányi Irén színésznő, ma delelőtt műtét után 53 éves korában meghalt.

— **Hazajött orosz fogságból.** Kecskemétről jelentik: Nagy István 48 éves földműves szombaton hainalban hazaérkezett orosz fogságból. Nagy István 1914-ben vonult be katonának a 38. gyalogezredbe Ágasegyzáról, ahol feleségével, kisleányával és 11 testvérével élt. A szerb harcokra, majd 1915-ben az orosz frontra került és Lemberg alatt június 8-án fogságba került. 1930-ig az Ural hegység mellett fekvő Varvarin községben élt, akkor szabadon engedték és Moszkvában dolgozott, amíg szeptember 24-én utle velet karolt és 17 évi hadifogság után elindult haza. Október 1-én érkezett Budapestre, itt 12 napig megfigyelés alatt tartották, azután hazaengedték Kecskemétre. Amikor elindult a háborúba, egy 6 éves kislánya volt. Most már 4 éves unokája van.

* **Bútort jól** olcsót csak az Alföldi Bútorcsarnokban lehet vásárolni.

Yo-Yót

kap minden vevőnk ajándékba már 1 pengős vásárlásnál!

Hauer Aruház
Békéscsaba, Andrassy-ut 9.

* **Főtéren irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas négyszobás lakás mellékkeliségekkel, rendkívül olcsón azonnal kiadó. Bővebbet Hauer aruházban, Andrassy-út 9.**

— **Betörés.** Szombatról-vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettes felfeszítette a Szent István tér 18. szám alatt levő Háztartás Szövetkezet fűszerüzletének udvar felőli ablakát és azon keresztül nagyobb mennyiségű árut lopott el. A kár még ismeretlen, azt csak a leltározás után állapítják meg. A rendőrség erélyes nyomozást indított.

* **Fényképezőgépet, felszerelést.** foto-kellék szükségletét hozzáértő kereskedőnél szerezze be, ki minden szakkérdésben útmutatással szolgál. Vásároljon az 50 éve fennálló, szolid Kellner Márton létszerész- és foto-cégnél, Andrassy-u. 6.

— **Agyon ütötte a fiát.** Alsónémedi községben Telep János jómódu gazda agyonütötte Jakab nevű fiát. A gyilkos apát letartóztatták.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1932 október 17-én délben.
Hőminimum + 8,8 °C
Hőmaximum + 16,4 °C
A föld felszínén + 5,2 °C
Légnomás 761,5 mm
Csapadék 45 mm.

Várható időjárás a következő 24 órára: Változékony idő, lényeges hőváltozás nélkül, helyenként esővel.

Szavazó szelvény

a „Körösvidék”
állandó fotó-amatőr kiállítására és versenyére.

Az 1932. október hó 16-tól 22-ig kiállított képek közül legkiválóbbnak az alanti megjelölésűt találom:

A kép száma:

jeligéje:

A kiállító neve:

aláírás.

Jövő heti versenység nyeremény-tárgyait dr Südy Ernő gyógyszer-tára (Andrassy-út 47. szám) ajánlotta fel.

BÉKÉSCSABAIK TALÁLKOZÓHELYE AZ SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.” BUDAPEST, V., PODMANICZKY-UTCA 8.
Nyugati pályaudvar mellett. Telefon: (Interurban) 202-43, 294-34.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamosösszeköttetés 2. és 46 os kocsikkal.

Traktorkezelői tanfolyam Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földmivelésügyi minisztérium anyagi támogatásával a debreceni m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskolával együttesen 1932. évi november 28-i kezdettel mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam színhelye a debreceni m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskola. A tanfolyam tartama alatt a hallgatókra az oktató intézet fegyelmi szabályai kötelezők. A hallgatók felvétele a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalánál (Debrecen-Hunyadi u. 5. I. em.) szóbeli, vagy írásbeli jelentkezés alapján történik. A tanfolyam befejezésével a hallgatók vizsgát tehetnek. Akik a vizsgát sikerrel kiállították, bizonyítványt nyernek. A tanfolyamra legfeljebb 40 hallgató vehető fel, tehát a tanfolyamon részt venni kívánók sürgősen jelentkezzenek, mert a létszám beteltele után nem lesznek felvehetőek, viszont a telen a Tiszántúlon több ilyen tanfolyam nem lesz.

A Körösvidek repülőgépmoделlkészítő tanfolyama

Irja: **Nattán István** okl. gépészmérnök

11. A modell harántstabilitásának a biztosítására a szárnyak első harmadán átmenő vonal körüli egyensúlyi helyzetét közömbössé tesszük a szárnyaknak V-alakban való felhúzásával. Itt a stabilizálás abból áll, hogy a levegőben megbillenő gép egyik szárnya vízszintesen, a másik erre szögben állana a levegőben a vízszintes síkra a levegő felhajtó erejének a hatása nagyobb, a szárnyat vissza nyomja.

Az oldalstabilitás az egyenes vonalú repülést biztosítja. Ezt a vízszintes stabilizáló sík: a vízszintes vezérsík fölé épített oldalkormány: függőleges vezérsík segítségével érjük el.

Utasításokat, részletezéseket a stabilizálására nem adok. Kísérletezzék ki az eddig elmondottak alapján első modelleket, ezek a modellekészítés legérdekesebb, legtanulmányosabb mozzanatai és nem ok nélkül engedlek szabadjára. Figyeljete meg mindent, kíváncsi vagyok, melyitek fog a legérdekesebb észrevételekről beszámolni tudni.

Az általam leközölt méretű modell súlya 2,5-3 dkg körül lesz, ami azt jelenti, hogy a hordfelület 1 dm²-nyi területére az egész gép súlyából alig 1 dkg esik (ennyi a felületi terhelése a gépnek). A repülőgép építőjének, mint láthatjátok, arra kell törekednie, hogy gépe a legkönnyebb legyen (de vigyázzatok, hogy a megkönnyítés ne a szilárdság rovására történjék), mindenképpen stabil legyen, tehát pontos, tiszta és lelkismeretes munkát kell végeznetek. Könnyű és stabil legyen a gép, hogy biztosan repüljön és szilárd legyen, nehogy a következőkben leírandó kipróbálások alatt esetleges kényszerleállítások következtében törés állhasson elő, ami talán sokat közöltelek elkedvetlenítene, ha nem lelkesítene az a tudat, hogy a szívvel-lélekkel végzett munkának a sikere nem maradhat el és a végén önkénytelenül elhagyja ajkátokat a Magyar Aero Szövetség jellemző jelmondata: «és mégis repülünk!» Gondoljatok arra, hogy egyelőre még nem függ emberélet attól, ha gépetek lezuhan (merem állítani, hogy akad majd közöttetek, aki

A kiadásért felelős Uhr: János.

egész életében kitart az aviatika mellett, tehát módja lesz később tapasztalni az általam elmesélt fontosságát, jelentőségét) — és a kisebb töréseket mégis csak egyszerűbb kijavítani abban a tudatban, hogy olyas valmit tapasztaltatok, amit a következőkben már előre ki fogtok küszöbölni tudni.

A botrepülőmodellek vázlata a szerkesztőségben megtekinthető. (Folyt. köv.)

CSABA MOZGÓ

Okt. 18-19, kedd-szerda, fél 7, fél 9.

Lubits Ernő műve:

A firma házasodik

Csodónkívüli kényszerűség kevés pénzzel, de rengeteg zenével.

Fősz.: **Ralph A. Roberts, Charlotte Ander, Oscar Kariweis.**

Ferkó és a kiskutya Aesopus meseje

Vármegyei levente löverseny

Szeles, esős időben folyt le Békéscsabán a vármegyei oktatói és levente löverseny, amely a békéscsabaiak megérdemelt győzelmét hozta. Részletes eredmények a következők:

Csapat-verseny leventéknek. Fel-tétel: 12 lövész 10-10 lövés fekvő állva, térdelve; elérhető legnagyobb eredmény 3600 egység. 1. Békéscsabai Levente Egyesület csapata 2550 egység; 2. Szarvasi járás (Szarvas) 2355 egys., 3. Békési járás (Békés) 2248 egys., 4. Orosházi járás (Tótkomlós) 2238 egys., 5. Gyomai járás (Gyoma) 2233 egys., 6. Gyulai járás (Doboz) 2152 egys., 7. Gyula város 1960 egys., 8. Szeghalmi járás (Szeghalom) 1904 egys.

Egyéni verseny leventéknek (állva, térdelve és fekvő): 1. Gyáni Endre (Békés) 250 egys., 2. Bankó Pál (Szarvas) 249 egys., 3. Stefanik Pál (Békéscsaba) 247 egys., 4. Tomka Lajos (Békéscsaba) 242 egys., 5. Klein József (Békés) 238 egys., 6. Krämer György (Gyoma) 235 egys., 7. Sarkadi István (Doboz) 233 egys., 8. Nyiló József (Tótkomlós) 233 egys., 9. Likér András Békéscsaba 232 egys., 10. Botyán szki György Békéscsaba 230 egys.

Egyéni verseny oktatóknak (állva, térdelve és fekvő): 1. Marschalkó Gyula 251 egys., Békéscsaba. 2. Liezer József Kétegyháza 249 egys., 3. Bankó Sándor Szarvas 234 egys., 4. Dr. Bereczky Lajos Békés 233 egys., 5. Mucsi László Szeghalom 230 egys.

Békésvármegye testnevelési bizottsága által alapított örökös vándordíjat (Turul bot) Békéscsaba csapata nyerte s így ezidén az összes vándordíjak védői csabai lövészek lettek. A csabaiak szép szereplése vitéz Marék Endre testnevelési tanár és Gálík Pál főoktató, a verseny gyors és hibátlan lebonyolítása Kosztolányi Péter tanácsnok érdeme.

Megerkeztek a legújabb szezonúvratlapok a „Körösvidek” könyvkereskedésébe.

Gépkocsivezelőt

aki a szerelésben teljesen jártas, aki a megyei utakat jól ismeri, közüzemű

„MAGOSIX” kocsimra

fizetéssel és teljes ellátással, biztosíték mellett belépésre keressék. Ajánlatot okmányokkal

ALFÖLD SZÁLLODA
OROSHÁZA, külden.

SPORT

Bohn—Előre 5:1 (3:0) Vezér II.

Berger Károly

1500 néző. Előre pálya. Szemecskélő esőben állnak föl a csapatok a küzdelemre. A felállásnál nagy meglepetést kelt Ladányi balszélváló beállítása, aki a mérkőzés folyamán a legnagyobb meglepetésre, szenzációs játékkal lepte meg a közönséget. Nem lehetett föltartani. A mérkőzés nagy játékot nyújtott a BSC részéről. Az Előre csak rajtaütésszerű támadásokkal közelítette meg az országos bajnok kapuját. Kezds után a 3. p. Ladányi lefutja az Előre védelmét, pompásan bead, Szaniszlót jó helyen találja a beadás, gól 1:0. A 13. p. újabb gólt hoz. BSC támad. Bali helyet cserél Szaniszlóval s Bali eredményes, 2:0 a 22. percben. Matyas II. hendset vét, a 16-oson belül 11-esen. Szigeti rugja a büntetőt. Kucsmik korrerna védi.

38. percben Szaniszló Szigetinek szépen kiad, Engelhardt hoz kerül a labda és a kifutó Kucsmik mellett gólba jut 3:0.

A II. félidő 6. p. Varga lövése a kapufáról Milyó elé pattan, aki gólt lő. 3:1. A BSC rákapcsol s a 16. percben Ladányi beadásából Engelhardt közelről gólt lő. 4:1. Az utolsó gól a 30. percben Szigeti beadását Szaniszló remekül befejeji. 5:1.

Jók voltak: Mágori, Odobinák, Szaniszló, Engelhardt, de különösen Ladányi BSC, illetve Kucsmik, Szpevár, Sajben I—II. Varga. Előre.

MÁV—BISE 10:0 (4:0). Lelkovic

A MÁV tetszés szerint rugja a gólokat. Góllövők: Oprica (5), Mazán (2), Laczkó (2) és Kiszely (1). A MÁV Ancsin, Hrabovszki, Kelemen és Balog nélkül játszott. BSC II—Előre II. 5:2 (1:1.) Vezér II. Szöv. díj.

CsAK—TTC 5:4 (4:2) B. Fränkel

Majdnem meglepetést hozott a fenti találkozó. CsAK már 4:0-ra vezet, de fölényeskedni kezd s ez megboszlulta magát. A TTCből Kovácsot a bíró kiállította. Gólrugók a CsAK-ból: Némegy (3), Balogh (1), Nyiregyházi öngól. A TTC gólszerzői Nyiregyházi 11-esből (2), Bagó (1) és Szatler. — Fränkel nem volt hibamentes.

CsAK II.—Kereskedelmi 5:1

(3:0). Bíró: Salkovszky. ETC—GyAC 5:4 (2:3) MAFC—BTE 5:3 (3:2) OMTK—OTK 2:1 (2:0) GyTE—MTE 3:0 (1:0) Ujpest—Hungária 3:3 Ferencváros—Nemzeti 2:0 Bocskai—III. ker. 1:1 Kispeszt—Soroksár 7:2 Szeged FC—Somogy 3:1

3120—1932 vhtó sz.

Árverési hirdetmény.

A békéscsabai kir. járásbírósnak 1931 évi 4245 sz. végzése folytán dr. Bíró Emil bcsabai ügyvéd által képviselt Angol Magyar Bank Rt javára 1600 pengő és jár. ügyében lefoglalt és 1600 pengőre becsült cséplőszekrényt és teljes felszerelést, valamint gőzkarán feleresztéi készpénzfizetés mellett, szükség esetén b. csáron alui, a becsár 2/3-ig is elfogom árverezni Békés határában. VII. ker. 341 sz. alatt 1932 évi október hó 20-án délelőtt 10 órakor.

Az elsőbbségi igény az árverés megkezdéséig nálam adandó, vagy jelentendő be.

Felhívom mindazokat akik az elárverezendő ingóságok vételárából a kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben a foglalás részükre is eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik elsőbbségi bejelentéseiket nálam írásban, vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Békés, 1932 szeptember 20.

Dr. Berkes Salamon j. végrehajtó.

Flizessen elő a Körösvidekre!

Tőzsde

Valuták:

Angol font	19 60—20 00
100 Cseh korona	16 92—17 02
100 Dinár	7 90—8 20
100 Dollár	570 50—573 50
100 Francia frank	22 30—22 50
100 Leu	3 40—3 44
100 Lira	29 90—30 20
100 Német márka	135 70—136 60
100 Svájci frank	110 70—111 40

Határidős piac:

Irányzat: gyengéb, forgalom csendes.

Gabonaárak:

76 kg. tv. buza	13 40—13 80
77 kg. tv. buza	13 60—14 05
78 kg. tv.	13 75—14 20
79 kg. tv.	13 95—14 35
80 kg. tv.	14 00—14 50
Rozs uj	7 50—7 60
Takarmányárpa uj	9 90—10 10
Zab	10 10—10 40
Tengeri	13 50—13 80
Korpa	7 80—9 00
Sörárpa	11 50—14 50

Készáru piac:

Irányzat tartott, forgalom élénk. Az előző napi árakhoz viszonyítva az árak változatlanok.

Ferencvárosi sertsésvásár:

Árak: Fialat könnyű 76—90 nehéz 121—123.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vastag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Különbejárati szép butorozott szoba kiadó, Ferenc József tér 11. 7309

Megbízható szorgalmas egyén ügynöki minőségben alkalmazást nyerhet, Gr. Tisza István-ut. 9., Tóthnál. 7306

Mindenes, főzéshez értő, hosszabb bizonyítvánnyal nov. 1-re kerestetik. V. ker. áll. isk. 7304

Bélyegfel: Amerikát, Ázsiát cserélek, esetleg eladok, cserefüzetet betét ellenében küldök. Cim a kiadóban.

Egy 4+1 lámpás modernizált **rádió** eladó. Zsiros-u. 14. 5840

Szerényigényű fiatalembernek tiszta **butorozott szoba** kiadó. IV., Alsó-körös-sor 2. (Tudógondozó mellett.)

Bösendorfer gyártmányú rövid fekete zongora **oicsón** eladó. Andrassy-ut 28. 7211

Kiadja és nyomtatja a Körösvidek Rt.